

Träd på del av fastigheten Jonastorp 5:1, Jonslunds skola

Yttrande

Trädraden längs med vägen in till Lunnabacken får anses utgöra en allé och samtliga åtgärder som kan komma att skada alléträden kräver dispens.

Trädraderna 1 och 2 inne på skolområdet kan inte anses utgöra alléer enligt definitionen och eventuella åtgärder kräver därför ingen dispens.

Träden längs med Ekvägen utgör en värdefull miljö för biologisk mångfald men också för landskapsbildningen och bidrar med flera ekosystemtjänster, dessa bör i den mån det är möjligt bevaras.

Bakgrund

För del av fastigheten Jonastorp 5:1 pågår ett detaljplanearbete för att möjliggöra nybyggnad och utbyggnad av den befintliga F-5 skolan till en F-6 skola.

På fastigheten växer ett antal träd och det förekommer två alléliknande trädrader.

Den 7 november 2022 gjorde jag i min roll som Essunga kommuns kommunekolog ett platsbesök för att studera de befintliga trädens kvalitet. Objekten som studerats närmare är markerade i kartan nedan (Bild 1).

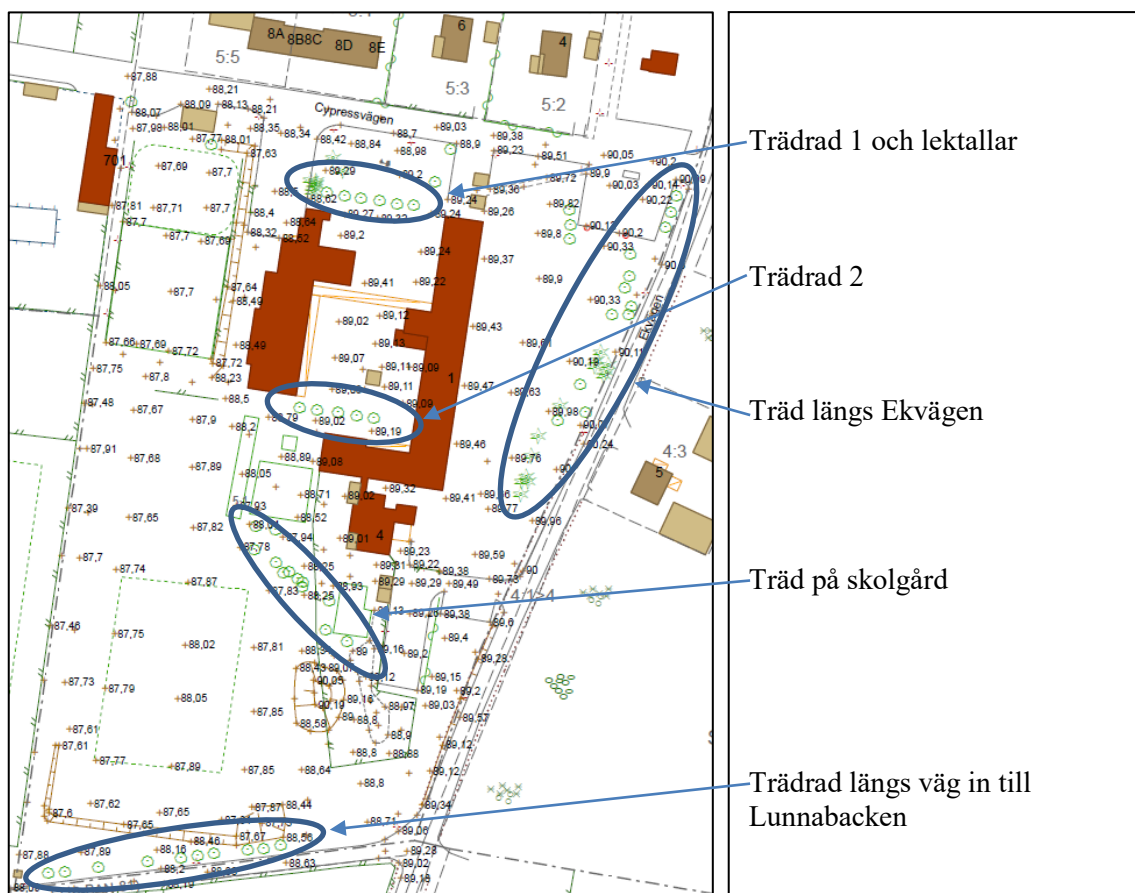

Bild 1: Översiktlig bild över de olika trädobjektens placeringar.

Essunga kommun

Synpunkter

Träd är värdefulla inslag i landskapet och i offentliga miljöer både rent fysiskt men också upplevelsemässigt. Träd bidrar till klimatanpassning genom att de fördröjer och reducerar mängden dagvatten. Träd påverkar lokalklimatet dels genom att varma dagar ge skugga, och dels genom att kalla dagar reducera värmeutstrålningen. Träd är också viktiga miljöer för många insekter och fåglar och bidrar till biologisk mångfald. Träd inspirerar till lek och bidrar till både fysisk och psykisk hälsa. Speciellt äldre stora träd är av högt värde både för biologisk mångfald och för människans upplevelser. Den största insats man kan göra är att bevara gamla träd, eftersom det tar tid innan ett ungt träd har vuxit till sig och kan bidra med samma nyttor som ett gammalt träd.

Trädrad 1 och 2

De två alléliknande trädraderna (Bild 2 och 3) består av sex respektive fem lönnar.

Definitionen av allé i bilaga 1 till förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. anger att en allé består av lövträd planterade i en enkel eller dubbel rad som består av minst fem träd längs en väg eller det som tidigare utgjort en väg eller i ett i övrigt öppet landskap. Träden ska till övervägande del utgöras av vuxna träd.

I ortofoto från 1975 (Bild 4) syns dessa två trädrader (dock inte i ortofoto från 1960) vilket tyder på att träden kan vara på ett ungefär 45-50 år gamla, alltså vuxna träd. Ortofotot visar att träden planterats i rader i utkanten av den huvudsakliga skolgården. Det indikerar att träden planterats i syfte att avgränsa eller omgärda skolgården i nord och i syd. Det har enligt ortofotona inte förekommit någon väg i anslutning till trädraderna och landskapet kan heller inte anses vara ett öppet landskap. Enligt ovan nämnd förordning avses med ett i övrigt öppet landskap områden som inte utgörs av skogsmark eller tät bebyggelse, och där det finns möjlighet till utblickar i de flesta riktningar.

Lönnarna står placerade med hårdgjord yta fram till stammen, dock med perforerade plattor de närmsta 50 cm som delvis tillåter vatten att tränga ner i jorden. Träden ser något risiga ut även om bladverket är tätt och frodigt. Trädens möjlighet att växa sig stora är begränsat, dels på grund av att de är tätt placerade men också för att marken är hårdgjord. Den hårdgjorda ytan begränsar infiltration av vatten och tillflödet av näringsämnen.

Bedömningen är att dessa båda alléliknande trädrader inte är några alléer enligt definitionen i förordningen, de är inte heller av något stort biologiskt värde och därmed kan dessa ersättas av nya träd i bättre tillväxtmiljöer vid byggnation av en ny skola.

Lektallar

Lektallarna (Bild 2) är ett värdefullt inslag i barnens utemiljö och inbjuder till lek och fysisk aktivitet. Om möjligt vore dessa värdefulla att bevara.

Essunga kommun

Bild 2: Trädrad 1 och lektallar

Bild 3: Trädrad 2

Bild 4: Ortofoto från 1975

Essunga kommun

Träd längs Ekvägen

Längs Ekvägen står ett antal träd (Bild 5). Träden består främst av tallar i södra delen och björkar i norra delen. Många av träden är stora och frodiga och utgör ett värdefullt inslag för den biologiska mångfalden, men också för landskapsbilden och framför allt tallarna utgör ett värdefullt inslag i landskapsbilden året om.

Min bedömning är att dessa träd och framför allt tallarna bör bevaras så långt det är möjligt.

Bild 5: Träd längs Ekvägen sett söder ifrån respektive norr ifrån.

Essunga kommun

Träd på skolgården

Längs kanten av skolgården mot fotbollsplanen står ett antal björkar och några ekar (Bild 6). Björkarna är till stor del unga och kan enligt min bedömning ersättas av nya träd. Ekar är mycket värdefulla för biologisk mångfald och bör så långt det är möjligt bevaras. Ekarna är dock inte så stora att de kan klassas som särskilt skyddsvärda träd, enligt definitionen i åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd (Naturvårdsverket Rapport 6496).

Bild 6: Träd på skolgården

Essunga kommun

Trädrad längs väg in till Lunnabacken

I den södra delen av fastigheten, längs med den väg som går in till Lunnabacken och IK Elmers fotbollsplan, växer ett antal björkar (Bild 7). Dessa björkar står i en enkel rad längs med vägen och kan anses utgöra en allé enligt definitionen i bilaga 1 till förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Alla åtgärder som kan skada en allé kräver dispens. Exempel på sådana åtgärder är avverkning av levande eller döda alléträd (inklusive högstubbar), skapande av nya högstubbar eller arbeten som kan skada trädens rötter. Rötterna skyddas genom att avgränsa ett område runt trädet som är minst 2 meter utanför kronans ytterkant, men helst 15 gånger stammens diameter. Inom området ska det inte ske någon grävning, körning med tunga maskiner eller upplägg av massor.

Bild 7: Trädrad längs väg in till Lunnabacken (Foto: Theresia Wengström, Melica)

Jenny Leonardsson
Enhetschef hållbar utveckling
Essunga kommun